

SENIORENRAAD WAALRE

*

Reactie op en kanttekeningen bij "Gezondheid verbindt in de gemeente Waalre" e-book van GGD Brabant Zuidoost en adviezen

*

Basisrapport GGD Zuidoost Brabant te vinden op
www.ggdbzo.nl/e-bookwaalre

*

Een lijvig stuk: het e-book van de GGD ZO Brabant, genaamd "Gezondheid verbindt in de gemeente Waalre".

De cijfers, grafieken en vergelijkingen geven een aardig beeld van de gezondheidssituatie en de gezondheidsbeleving in de gemeente Waalre.

De situatieschets biedt handvatten, ook voor de Seniorenraad, de agenda voor de komende jaren te intensiveren.

Werk aan de winkel dus!

Bij een aantal vaststellingen, constatering en (quasi-) conclusies waarvan de indruk gewekt wordt dat ze gebaseerd zijn op de informatie- en gegevensverzameling plaatst de Seniorenraad kanttekeningen.

We zien de notitie dan ook als discussiestuk.

Onderstaande geeft de Seniorenraad ook meteen al maar een bloemlezing op hoofdlijnen van de op- en/of aanmerkingen. De Seniorenraad veroorlooft zich, zich in de reacties niet te beperken tot alleen dat wat binnen de kaders van het seniorenbelang valt. In de uiteindelijke adviezen zal ze zich daar wel aan houden.

DE KRACHT VAN GEZONDHEID

**definitie "gezondheid"*

Op pagina 53 wordt de indruk gewekt dat de onderzoekers werkende weg uitgekomen zijn bij een nieuwe definitie van (positieve) gezondheid: *"gezondheid is het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven"*.

Gezondheid is o.i. niet het vermogen maar vereist in de huidige benadering het vermogen zich aan te passen.....

Volledig overeenlopend blijft nog steeds de definitie van de WHO (1947) Health is the state of complete physical, mental and social wellbeing".

Ook toen al werd er onmiddellijk in de toelichting aan toegevoegd dat het een proces is.

De definitie van de WHO kreeg verder, nationaal en internationaal, accenten door bijdragen van prof.de Jong die er ook preventie in opnam, de filosoof Ivan Illich en prof H.Kuipers van de RUL.

De benadering van "positieve gezondheid" past haarfijn in de meer praktisch toepasbare gezondheidsmatrix van prof.Dunn.

Het zou goed zijn aan te geven dat hier beoogd wordt het zwaartepunt te duiden van het beleid: de insteek van de positieve gezondheid zoals omschreven.

**"kunnen doen wat je wilt doen" is voor de gezondheidsbeleving belangrijker dan de aan- of afwezigheid van ziekte.*

"Belangrijker dan", zet de zaak wel erg eenvoudig weg en onderkent niet de vaak al aanwezige begrenzingen.

De intentie is duidelijk: je leven niet laten regeren door ziekte. Maar in sommige gevallen is dat vrijwel een duivelse kunst!

**de nadruk ligt daarbij meer op promotie van gezondheid en minder op de preventie van ziekte (blz6)*

Zou misschien zo moeten maar we vrezen dat dat de gewenste effecten niet heeft. Mensen beleven gezondheid vaak niet. Het hoort erbij. Zelfs preventie werkt vaak alleen met het oog op het perspectief.

Een zaak van en...en...

Je zou "promotie van gezondheid" ook kunnen zien en hanteren als een belangrijke preventieve actie om uit te komen o.m. bij de gewenste attitude.

Er wordt overigens in het e-book erg weinig aandacht besteed aan de terreinen van preventie in de gezondheidszorg.

Te onderscheiden valt:

*primaire preventie: het voorkomen dat gezonde mensen gezondheidsproblemen, een ziekte of een ongeval krijgen.

*secundaire preventie: daarbij richt men zich op het vroegtijdig opsporen van ziekten of afwijkingen om ze in een vroeg stadium aan te pakken.

*tertiaire preventie: voorkomt complicaties en wil voorkomen dat de ziekten of afwijkingen die geconstateerd zijn, verergeren.

Zelden is (in klinkende munt) echt hard aan te geven dat preventie werkt. Dat leidt er toe dat de ene keer de overheden preventie promoten en ondersteunen, de andere keer preventie negeren.

Het is naar de mening van de Seniorenraad wel zeker: preventie loont!

**er is behoefte aan duidelijke, overzichtelijke informatie over waar je terecht kunt op het brede terrein van gezondheid en welzijn. Circa 15% van de ouderen in Waalre heeft behoefte aan informatie over WMO-voorzieningen, maar weet niet waar ze daarvoor terecht kunnen.*

Op een of andere manier bereiken we, en dat geldt zeker ook voor de Seniorenraad, niet de mensen die we willen en moeten bereiken. We hanteren websites, nieuwsbrieven, informatie in de Schakel en het ED, flyers; we maken gebruik van klankbordgroepen, voorlichtingsbijeenkomsten etc.etc. maar dat is duidelijk niet genoeg. We raken uitgeput in het bedenken van nieuwe communicatiemiddelen dus misschien is het zaak terug te kijken en middelen te bezien die, in het verleden althans, tijdelijk succesvol waren.

Een van die middelen was het door de gemeente Waalre gehanteerde middel "wethouder in de wijk". Het ging mis (wijkbewoners lieten het afweten) toen de gemeente daarbij externe bureaus inzette, onderwerpen duidde als niet bespreekbaar en afspraken gewoonweg niet na kwam zonder opgave van enige reden.

De Seniorenraad overweegt, een dergelijk construct, goed voorbereid en ten behoeve van het welzijn van senioren, weer op de rails te zetten als vervanging van de Klankbordgroepen.

We hebben daarbij de medewerking van de gemeente nodig met name van de desbetreffende wethouder. In de dualistische bestuursstructuur moet dat mogelijk zijn zonder de gemeenteraad voor de voeten te lopen.

En, mogelijk zijn er ook nog andere communicatiemiddelen, middelen die goed gewerkt hebben maar in de vergetelheid geraakt zijn.

EEN GEZONDE BASIS VOOR DE JEUGD

**Kinderen hebben alles in zich om goed op te groeien. De meeste kinderen van 0-18 jaar in Waalre (92%) voelen zich gezond.*

In dit hoofdstuk staan een aantal zaken/uitspraken waar je op z'n minst hele grote vraagtekens bij kunt zetten.

Zo lijkt ons het bovengenoemd percentage niet erg reëel.

Formuleer de basiszorg en het afdwingbare recht op toegang!

Verminder de bureaucratie.

Onderzocht zou verder moeten worden waarom in Waalre dyslexie meer voorkomt. Vraag is daarbij ook of de aandacht voor dyslexie in de regio wel vergelijkbaar is. (Drijfveren?)

Gerichtere voorlichting over het gebruik van XTC en de gevaren van vervuilde XTC.

GEZOND BEZIG

**In Waalre valt er nog veel gezondheidswinst te behalen.*

Een kreet die zeker op waarheid berust. Winst kan er gehaald worden met heel eenvoudige ingrepen (zie adviezen in e-book) maar zeker ook met onderzoek naar het hoe en waarom Waalre op sommige zaken slecht scoort (dyslexie, alcoholgebruik in z'n algemeenheid maar vooral door senioren) en in sommige dingen heel goed (leeftijd, beweging van ouderen, gunstige trend in leefstijlaspecten). Kennelijk is, aldus reacties van gemeentewege, dergelijk onderzoek al uitgevoerd maar de rapporten zijn ons niet bekend en ook is niet duidelijk wat met de uitkomsten gedaan is.

**"De gemeente Waalre zet zich in voor gezonde burgers die actief in de samenleving kunnen meedoen."*

Bedoeld waarschijnlijk: De gemeente Waalre streeft naar.....

Prima zaak! Toch hier even de opmerking, die zeker ook ten aanzien van andere punten van de nota gemaakt kan worden, dat voorkomen moet worden dat de overheid een te grote greep krijgt/ neemt op de samenleving. De eisen van de samenleving, het economische systeem maar zeker ook de greep van de overheid op de samenleving/ de rol in de samenleving bevordert, onbedoeld, de angst van mensen zich niet te kunnen handhaven. (een vorm van sluipend structureel geweld)

**"Gezondheids promotie daarin staat niet de ziekte centraal maar datgene wat mensen waardevol en zinvol vinden."*

Belangrijk is het uit te gaan van het niveau van de burger. Ziekte niet ontkennen maar onderkennen lijkt dan een goed startpunt

**"Bijna twee derde van de volwassenen en ouderen in Waalre voldoet niet aan de norm aanvaardbaar alcoholgebruik. Voor de groep 65-plussers is dat significant meer dan gemiddeld in de regio. Het aandeel ouderen met alcoholproblematiek blijft volgens verslavingszorg toenemen."*

De Seniorenraad maakt zich zorgen daarover. De aanleiding voor overmatig alcoholgebruik kan in de persoon gelegen zijn (eenzaamheid en gebrek aan perspectieven) maar kan van buiten komen (fysiek en psychisch geweld). Onderzoek is dringend nodig.

**"Naast gehoorschade bij de jeugd zal door vergrijzing ook het aandeel mensen met ouderdomslethorendheid de komende jaren toenemen in Waalre."*

Bij de jeugd is vooral de harde muziek de boosdoener. Doofheid op oudere leeftijd noemen we ouderdomslethorendheid maar wordt niet alleen veroorzaakt door ouderdom maar vooral ook omdat in het verleden Arbowetgeving de werknemer nog niet beschermde tegen geluidsoverlast op het werk.

Waar senioren/ouderen tegenwoordig veel over "mopperen" is de storende achtergrondmuziek in openbare gebouwen, winkels etc. Niet prettig, zeker al niet als je gebruik moet maken van een gehoorapparaat.

**"Meer dan 1 op de 10 inwoners in Zuidoost Brabant wil minder stress."*

Onderzoek universiteit van Wageningen (juli 2017): voldoende groen in de woonomgeving is stress verlagend. E-book advies: Richt de omgeving gezond in; maak de gezonde keuze vanzelfsprekend. De Gezondheidsraad woog het methodologisch sterke onderzoek en concludeerde dat "groen in de nabijheid gepaard gaat met een betere gezondheid en lagere overlijdenskans".

De Groningse omgevingspsycholoog prof.dr. Agnes van den Berg vergeleek de gezondheid van oudere stedelingen met en zonder volkstuintje. De volkstuinters, was haar conclusie, gaan minder naar de huisarts, zijn gezonder en tevredener over hun leven en voelen zich minder eenzaam.

Ook in de stedenbouw zijn de oplopende kosten van de gezondheidszorg een motief om aan te dringen op investeringen in parken, natuur en water.

Intussen blijft de vraag wat de oorzaken zijn van stress bij ouderen en wat we kunnen doen om die stress voor die ouderen te voorkomen/ te verlichten.

De gemeentelijke overheid zal daar het voortouw in moeten nemen.

"Kreten" die we gehoord hebben:

-veel te veel bureaucratie

-ga niet te snel ervan uit dat ouderen wel een lijst kunnen invullen op de computer

-absurd dat we een afspraak moeten maken als we van diensten van de gemeente gebruik willen maken

-komen straks om "het Huis van de Gemeente" ook weer van die (dreigende) rotsblokken

-waarom leggen ze niet gewoon uit waarom dingen **hier** niet kunnen die in sommige andere gemeenten wel kunnen

-kunnen mensen die al lang in de gemeenteraad zitten ons nog wel vertegenwoordigen op een manier zoals dat bedoeld is en gewenst wordt.

-er wordt niet naar ons geluisterd; we worden niet serieus genomen.

**"Sociale marketing speelt in op wat mensen in hun dagelijks leven werkelijk motiveert en raakt."*

Werk aan de winkel voor de gemeentelijke politiek, de volksvertegenwoordiging!

**"Een derde van de inwoners van Waalre doet vrijwilligerswerk. In het algemeen participeren hoger opgeleiden meer in maatschappelijke activiteiten dan lager opgeleiden."*

Tot de vrijwilligers worden ook gerekend de mantelzorgers. Veelal een zware klus: mantelzorger zijn.

Mantelzorgers verdienen waardering, respect en aandacht op een manier dat het hen inspireert en de draagkracht verhoogt.

Participeren verlangt meer dan alleen lid zijn van een vereniging. Het is doorgaans een hells karwei om vrijwilligers te krijgen die ook verantwoordelijkheid willen nemen.

GEZONDHEID WERKT

***Duurzame inzet begint met het behalen van een startkwalificatie. Kwetsbare burgers hebben ondersteuning nodig om aan (betaald) werk te komen en (langdurige) begeleiding om duurzaam inzetbaar te blijven**.*

Nodig is allereerst voortdurende, preventieve zorg om onderwijs en arbeid op elkaar te laten aansluiten/ af te stemmen.

Een startkwalificatie halen is niet voor alle jongeren als vanzelfsprekendheid een van de doelen waarnaar zij streven.

Heeft men een (magere) startkwalificatie dan blijft begeleiding in het bedrijf waar ze werk vinden nodig o.m. om een kans te maken op doorstroming en aldus gemotiveerd te blijven.

Het bedrijfsleven moet voortdurend betrokken worden. Ook bedrijven hebben een sociaal maatschappelijke taak. Voor een groot aantal van hen is revitalisering daarvan zeer gewenst.

Preventief beleid voor wat betreft de sociaal-maatschappelijke positie van ZZP-ers dient ook meer aandacht te krijgen.

SAMEN IN DE WIJK

**De sociale basis bestaat uit de onderlinge relaties tussen mensen (de samenkracht) waaronder burenhulp en vrijwillige inzet. Centraal staat dat mensen zelf het beste weten wat zij nodig hebben om optimaal zelfredzaam te zijn. De sociale basis van samenredzaamheid en voorzieningen voor iedereen heeft daarmee een preventieve functie.*

Het klinkt allemaal aardig en voordehandliggend. In de gezondheidszorg schermt men ook vaak met: niet de arts geneest de patiënt maar de patiënt geneest zichzelf. De arts kent daarbij het beste de voorwaarden waaronder die genezing plaats kan vinden.

Een aardige uitspraak maar in de praktijk houdt niemand zich daaraan: niet de patiënt, niet de arts, niet de overheid en zeker niet de ziektekostenverzekering.

Pogingen als “patiënt/cliënt gestuurde zorg” en “de geneeskundige behandelovereenkomst” zijn in die sfeer ook snel verworden tot een soort ondeugdelijk surrogaat.

Erg belangrijk vindt de Seniorenraad een controle op hantering/invulling van zogenoemde ethische grenzen van de gezondheidszorg. Volledige openheid en duidelijkheid zijn een vereiste!

**Mensen die in een groene omgeving wonen, voelen zich zowel geestelijk als lichamelijk gezonder dan mensen die in een minder groene omgeving wonen.*

Dat moet dan een zeer positief punt zijn voor inwoners van “de Groenfontijn”! Als de gemeente dus staat voor het welzijn van de inwoners zal het gemeentelijk beleid er op gericht moeten zijn dat zo te houden. Een harmonieuze omgeving zonder ongewenste prikkels!

Vraag is dan hoe het besluit dat onlangs genomen is “ (vaste)reclameborden aan de lantaarnpalen toe te staan op doorgaande wegen” daaronder gerangschikt moet worden. Op een dergelijke vervuiling zit niemand te wachten.

Nog ergerlijker, vervuilend en een obstakel voor de verkeersveiligheid vindt de Seniorenraad de wisselende, losse “billboards” om de lantaarnpalen.

Het wil er bij de SR. niet in dat de gemeente na een gedegen afweging tot iets dergelijks besluit!

**In Waalre is geluidshinder de belangrijkste vorm van overlast. Circa 15% van de volwassen inwoners wordt ernstig gehinderd door geluid vooral afkomstig van verkeer en brommers/scooters.*

Op dat gebied is nog heel wat welzijnswinst te behalen. Belangrijkste veroorzakers van geluidsoverlast zijn de N69 en de snelweg (A67/A2/Randweg Eindhoven). Al vanaf eind jaren zeventig van de vorige eeuw proberen bestuurders een alternatief te creëren voor het doorgaande verkeer over de N69. Sedertdien is de regio al eens uitgeroepen tot de slimste regio maar de bestuurskracht van de regio heeft er nog niet voor kunnen zorgen dat er ook daadwerkelijk een oplossing voor het doorgaande verkeer over de N67 gerealiseerd is.

Bij verbreding van de snelweg is opnieuw de geluidsoverlast punt van bespreking geweest. Er zijn vele toezeggingen (op papier) gedaan door Rijkswaterstaat en de gemeente Waalre; sommige zijn verwezenlijkt over andere praat men gewoon niet meer.

De Seniorenraad adviseert verder om meer (geluids-) controle te houden voor wat betreft bromfietsen/scooters/(cross-)motoren ook op het nieuwe fietspad.

**”grote mate van bezorgdheid over fijnstof”*

In het e-book wordt gesignaleerd dat bijna een derde van de volwassenen in Waalre zich zorgen maakt over de gevaren van fijnstof.

Opmerkelijk dat er in de adviezen verder met geen woord meer over gerept wordt. De wijk Eekenrode Noord heeft bij verbreding van de snelweg de zorgen over de schadelijke gevolgen van fijnstof neergelegd bij Rijkswaterstaat. Het antwoord van Rijkswaterstaat was “dat is niet ons pakkie-an”.

Het lijkt de Seniorenraad goed dat de gemeente regie neemt in tenminste de informatie hierover maar liever nog in de aanpak hiervan.

Verwezen kan worden naar de gemeenten Neurenberg/Erlangen (Duitsland) waar ze, inmiddels alweer jaren geleden, met aangepaste begroeiing langs de snelweg (o.a. een mossoort) goede resultaten behaald hebben.

In contacten met de gemeente Waalre is ons te verstaan gegeven dat dit probleem in het kader van de nieuwe Omgevingswet aandacht krijgt. “De GGD pakt dit op”!

LANGER THUIS

**”Om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen moeten ouderen zelf de benodigde ondersteuning realiseren met mantelzorg, burenhulp en andere steun uit het informele netwerk. Tegelijkertijd komt de zeggenschap van mensen in het gedrang door het toenemen van de afhankelijkheid van anderen.”*

We zijn langzamerhand weer afgegleden van het verkregen recht op hulp (in de verzorgingsstaat) naar een gunst.

Een politieke keuze!

Voor de doorsnee burger doemt wel de vraag op hoe toegankelijk de zorg dan eigenlijk nog is.

Het zal wel even duren voordat deze wijziging (met zeker als positief punt de participatie) van harte omarmd wordt. Het is aan de gemeente om er alles aan te doen het etiket van bezuiniging los te weken van de situatie van dit moment. Dat zal de acceptatie vergemakkelijken.

Mantelzorgers, we hebben het hiervoor al een keer aangegeven, zijn erg belangrijk. Ze verdienen van de overheid en de omgeving waardering, respect en aandacht!

Begeleiding en professionele ondersteuning zullen steeds nodig blijven om draagkracht en draaglast in evenwicht te houden.

Zorgen maakt de Seniorenraad zich al jaren over de toenemende afhankelijkheid van de zorgbehoevende. Twee themamiddagen heeft de Seniorenraad al gewijd aan het verschijnsel van "fysiek en psychisch geweld jegens ouderen".

In de begeleiding zal dat steeds bespreekbaar moeten zijn.

**"Langer thuis wonen met een ziekte betekent niet alleen aandacht voor zorg en hulp".*

In het huisvestingsbeleid moet er alle aandacht zijn voor levensloopbestendig bouwen.

Woningen moeten er op berekend zijn dat ouderen met beperkingen er kunnen blijven wonen.

Verder moeten er voldoende aangepaste woningen/ seniorenwoningen beschikbaar zijn.

Ook moet er aandacht zijn voor veiligheid en verkeersveiligheid. Ouderen moeten in alle rust kunnen wonen maar ook wat betreft de verkeersveiligheid dienen impliciet voorzieningen getroffen worden. Je moet ook met een rollator veilig over de trottoirs kunnen lopen.

Veiligheid voor ouderen in hun woning betekent o.m. ook dat er gewoon noodzakelijke aandacht gegeven wordt aan de huidige overlast van ratten in Waalre. Het mag dat geen "rattenplaag" zijn, in het belang van de Volksgezondheid lijkt het de Seniorenraad op z'n minst wenselijk dat de gemeente in de aanpak van de bestrijding de vinger aan de pols houdt. En, natuurlijk zijn de inwoners in principe zelf (maar liever nog als buurt) verantwoordelijk maar zo maar even de kosten (140,- euro) dragen van het inschakelen van particuliere rattenbestrijders kan niet iedereen zich veroorloven. Het lijkt ons ook goed dat de gemeente uitdrukkelijker adviezen geeft over o.m. hoe om te gaan met etensresten. Lijkt overbodig maar toch!

ADVIEZEN SENIORENRAAD

De Seniorenraad heeft uit de adviezen zoals die opgenomen zijn in het e-book en uit het vorenstaande een aantal adviezen met betrekking tot een seniorenbeleid gekristalliseerd die naar de mening van de Seniorenraad belangrijk zijn.

Laat onverlet dat in de reactie zoals hiervoor weergegeven ook al een aantal adviezen staan waarvan we hopen dat de gemeente ze ter harte neemt.

De belangrijkste adviezen met betrekking tot een seniorenbeleid:

- 1. De gemeente Waalre initieert en doet goede dingen als het om senioren/ouderenbeleid gaat. In het bijzonder kunnen genoemd worden de recente projecten "goed voor mekaar", en "Waalre dementievriendelijke gemeente". Wat**

gemist wordt is expliciet een integraal, samenhangend seniorenbeleid en dat natuurlijk binnen de context van het participatiebeleid.

De Seniorenraad adviseert het college van B&W een dergelijk senioren/ouderenbeleid te ontwikkelen dat mede een kapstok kan bieden voor allerlei initiatieven.

- 2. In het e-book wordt in de cijfermatige vergelijkingen aangegeven op welke punten de gemeente Waalre ten opzichte van de regio afwijkt in positieve of negatieve zin. Verder dan vermelding hiervan gaan de opstellers van het e-book niet. Het verdient aanbeveling op die onderscheiden signaleringen onderzoek in te zetten. Om het geen theoretisch verhandelingen, geschreven puur van achter het bureau, te laten zijn moeten senioren, de Seniorenverenigingen en de Seniorenraad er nauw bij betrokken worden.**

- 3. Belangrijk voor de Seniorenraad en het ontwikkelen van beleid is het vereiste van draagvlak. De seniorenraad bedient zich daarbij o.a. van Klankbordgroepen. Dat werkt maar de opkomst is vaak mager en wij bereiken er lang niet alle senioren mee.**

Op dat gebied is de Seniorenraad intern bezig met deskundigheidsbevordering.

Ook de gemeente kampt met het probleem dat niet iedereen bereikt wordt.

De Seniorenraad overweegt om het beginsucces van “wethouder in de wijk” te combineren met de systematiek van de Klankbordgroepen en een nieuwe opzet te maken van het betrekken van senioren.

Daarvoor hebben we de medewerking nodig van op de eerste plaats de gemeente Waalre maar ook van de Seniorenverenigingen.

De Seniorenraad adviseert/verzoekt allereerst de gemeente om met de Seniorenraad daarover in het eerstkomende bilateraal overleg van gedachten te wisselen.

- 4. Veiligheid in en om het huis en verkeersveiligheid zijn o.m. voor senioren die langer thuis willen blijven wonen erg belangrijk. Vast punt op de agenda van de bijeenkomsten met de Klankbordgroepen is altijd de inventarisatie van voor senioren onveilige situaties in het verkeer. Dat levert iedere keer weer wel een aantal punten op. Werkt (er is een meldingsmogelijkheid in Waalre) maar het gaat allemaal via via. Het moet mogelijk zijn rechtstreeks daarover de communiceren. De Seniorenraad adviseert de gemeente Waalre om naar voorbeeld van de gemeente Eindhoven een app te creëren om situaties rechtstreeks via die app te melden. Heeft overigens alleen zin als het gemeentelijk zo georganiseerd is dat ook altijd zo spoedig mogelijk enig antwoord op de app gegeven wordt.**

- 5. Nauw verwant aan veiligheid is toegankelijkheid. Die laat in een groot aantal gevallen nog te wensen over.**

Gebreken waar mensen met een functiebeperking in Waalre tegenaan lopen zijn o.m.:

***toegankelijkheid openbare gebouwen**

***adequate sportactiviteiten voor mensen met een langdurige beperking**

***toegankelijke bushaltes**

***digitale formulieren die leesbaar en bruikbaar moeten zijn ook voor ouderen en mensen met een functiebeperking**

***veilige oversteekplaatsen**

***begaanbaarheid trottoirs ook voor mensen met een rollator**

***bereikbaar openbaar vervoer / adequaat openbaar vervoer**

***wijkcentra/ontmoetingsruimte op "loopafstand"**

De vergrijzing neemt gestaag toe. Senioren worden ouder, blijven langer thuis wonen en blijven ook in toenemende mate breed participeren in de samenleving. Dat vraagt om aanpassingen. Aanpassingen om ook voor ouderen de leefomgeving leefbaar te houden.

Al in 2007 heeft de Seniorenraad samen met andere instellingen het rapport “Waalre op weg naar.....ouderen en gehandicapten proof” gepresenteerd. Dat rapport is als z.g. ongevraagd advies naar het College van Burgemeester en wethouders gezonden. Nadien is het rapport nog tweemaal geëvalueerd door de Seniorenraad en heeft dat geleid tot een voortgangsrapportage die ook weer aangeboden is aan het college van B&W van Waalre

In 2009 heeft ook de gemeente Waalre een rapport uitgebracht getiteld “Rood, oranje, groen” een rapportage aangaande gelijke kansen voor mensen met een beperking. Dat rapport was gebaseerd op een Quick scan gehandicaptenbeleid. Opmerkelijk genoeg werd in dat rapport met geen woord gerept over de adviezen/rapportages van de Seniorenraad.

Eveneens in 2007, het jaar van het rapport : “Waalre op weg naar....ouderen en gehandicaptenproof” heeft de VN een verdrag gepresenteerd gebaseerd op de in 1993 opgestelde 22 standaardregels van de Verenigde Naties voor gelijke kansen voor alle mensen met een handicap.

De handicap wordt daarin niet gezien als een gebrek van een persoon maar als een gebrek in de fysieke en maatschappelijke omgeving.

Vaak heeft dat te maken met besluiten van lokale overheden die het dagelijks leven van mensen met een functiebeperking beïnvloeden. Zij nemen beslissingen met betrekking tot huisvesting, zorg, veiligheid en mobiliteit. Het is daarom belangrijk dat die overheden bij alle besluitvorming rekening houden met de gevolgen ervan voor mensen met een functiebeperking

Vorig jaar heeft Nederland het verdrag geratificeerd.

De Seniorenraad adviseert de gemeente Waalre om daadwerkelijk werk te maken van toegankelijkheid van voorzieningen voor iedereen. Een aantal gemeenten zijn daar al in voorgegaan.

6. Preventie loont!

Dat is de mening van de Seniorenraad.

De voordelen van preventie (zie ook de Gezondheidsraad en andere adviesorganen van de regering op het gebied van de gezondheidszorg) in het ouderenbeleid zijn:

-ouderen leven-langer-in-gezondheid

-fysiek actief zijn, gezond eten, niet roken en verstandig omgaan met medicijnen en alcohol voorkomt ziekten en beperkingen. Het verbetert de kwaliteit van leven en verhoogt de gezonde levensverwachting

-preventie helpt ouderen zo lang mogelijk zelfredzaam te blijven en regie over hun leven te behouden door de inzet op het voorkomen of uitstellen van ziekten, aandoeningen en beperkingen

-ouderen maken zich langer nuttig in de maatschappij

-de samenleving profiteert van gezonde ouderen. Werknemers werken langer door. Ouderen spelen een belangrijke rol als vrijwilliger, mantelzorger en oppas voor de kleinkinderen

-preventie beperkt de stijgende kosten van de gezondheidszorg
-het zorgsysteem in Nederland is reactief. Pas als er sprake is van ziekte wordt actie ondernomen. Om de kosten te beperken is het belangrijk dat zorggebruik zo lang mogelijk wordt uitgesteld. Daarom is omschakeling naar een proactief systeem noodzakelijk. Die is gericht op gezond leven (e-book) en het voorkomen van ziekte.
-preventie kan een bewustwordingsproces inhouden. Ouderen zijn zich nog te weinig bewust van gezondheidsrisico's.

Dat is niet niks.

Als de Seniorenraad in het hierboven geformuleerde eerste advies, de gemeente adviseert een ouderenbeleid te ontwikkelen, adviseren we in dat integrale ouderenbeleid ten minste de volgende preventiethema's op te nemen, waarvan er zeker een aantal te herkennen zijn in/uit het e-book:

***Verslavingsproblematiek:**

het bestrijden van overmatig gebruik van alcohol, slaap- en kalmeringsmiddelen en het stimuleren van stoppen met roken

***Bevorderen gezonde levensstijl:**

voorkomen van overgewicht, het stimuleren van bewegen en gezonde voeding

***Bevorderen van veiligheid:**

valpreventie, bevorderen domotica, voorkomen van overmatig geneesmiddelengebruik

***Signalering psychische problemen:**

(vroeg)signalering dementie, angst en/of depressie, pesten

***Bevorderen sociale steun:**

voorkomen van eenzaamheid, ondersteunen oudere mantelzorgers

***Bevorderen maatschappelijke participatie:**

stimuleren vrijetijdsactiviteiten, vrijwilligerswerk, huisbezoek, internetcursussen

***Bevorderen van zelfmanagement:**

ouderen leren hoe ze op latere leeftijd de regie over hun leven in eigen hand kunnen houden.

Waalre, 25 juli 2017

Namens de Seniorenraad,

Ton Friesen

Voorzitter.

Aldus vastgesteld en voor verspreiding vrijgegeven in de vergadering van de Seniorenraad van 30 oktober 2017.

Waalre, 30 oktober 2017,

.....
De voorzitter.

